

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május 10.

NÉMET NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a tanuló javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	← helytelen
12.	1	← helyes

7. Az írásbeli vizsgán összesen 120 pont szerezhető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értéke	30
Íráskészség	30
Összesen:	120

Az egyes vizsgarészekben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámítási táblázatra, de az első feladat pontszámát felezni kell. (Ez a felezett feladatpont.)

Figyelem! Az Íráskészség feladatok értékelésében változás történt.

1. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 225 szót**, a *Tartalom* szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

2. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 375 szót**, a *Tartalom* szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető. A javító tanár a válaszokban előforduló nyelvi hibákat jelölheti, de ez nem kötelező.

0. *bezahlbare*

1. jeder Dritte / ein Drittel / 30 %
2. das Studentenwerk
3. Alleinerziehenden / Menschen mit Behinderungen / Behinderten
4. Quadratmeter
5. Nebenkosten
6. Pflege(n) / Krankenbetreuung
7. offen / rücksichtsvoll

2.

0.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
C	A	D	F	G	E	H	B

Kimarad: I

3.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
15.	X	
16.	X	
17.		X
18.		X
19.	X	
20.		X
21.		X
22.	X	
23.	X	

4.

A cél az eredeti szöveg rekonstruálása, mégsem a mondatoknak a szövegben elfoglalt helyét, hanem a mondatok közötti kapcsolatok megtalálását pontozzuk. Jó megoldásként tehát csak az fogadható el, ha a vizsgázó a mondatot az előtte álló vagy az őt követő mondathoz helyesen rendelte hozzá, függetlenül attól, hogy melyik helyre írta be a betűt.

Ha a vizsgázó az utolsó betűt a helyére írja, akkor azért mindenképpen jár pont.

Ennek megfelelően a következő kapcsolódásokért lehet pontot adni:

G-C	1 pont
C-H	1 pont
H-D	1 pont
D-A	1 pont
A-E	1 pont
E-B	1 pont
B-F/ F a végén	1 pont

Teljesen helyes megoldás:

0.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
G	C	H	D	A	E	B	F

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 30 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Jelen olvasott szövegértési vizsgarészben a megszerezhető feladatpontok összege megegyezik a vizsgapontok számával.

Feladatpont	Vizsgapont
30	30
29	29
28	28
27	27
26	26
25	25
24	24
22	22
21	21
20	20
19	19
18	18
17	17
16	16

Feladatpont	Vizsgapont
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

Források

- <https://www.alumniportal-deutschland.org/deutschland/land-leute/senioren-studenten-wohnen/>
- http://abi.de/orientieren/promi_interviews/promi-interview-severin-freund015222.htm?zg=schueler
- <http://abi.de/orientieren/auszeit/sprachkurse/sprachreise-barcelona014761.htm?zg=schueler>

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

1.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
G	K	O	E	N	F	C	A	I

Kimarad: B, D, H, L, M, P

2.

0. *es*

9. *für*

10. *um*

11. *haben*

12. *zu*

13. *wie*

14. *als*

15. *sich*

16. *mehr*

17. *haben*

3.

0. *lecker*

18. *Bau*

19. *bildet*

20. *gelten*

21. *Mitbegründer*

22. *ökologischer*

23. *regionalen*

24. *verwendete*

25. *Zubereitung*

4.

0.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
G	B	A	D	H	E	C

Kimarad: F

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 31 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
31	30
30	29
29	28
28	27
27	26
26	25
25	24
24	23
23	22
22	21
21	20
20	19
19	18
18	17
17	16
16	15

Feladatpont	Vizsgapont
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

Források:

1. <https://www.zu-fuss-zur-schule.de/darum-geht-es/pressespiegel/2207-pr-online-15>
2. <http://www.duda.news/wissen/black-friday>
3. <https://enorm-magazin.de/kochen-fuer-die-umwelt>
4. <http://www.news4kids.de/wissen/mensch-natur/article/wie-die-menschen-in-den-polarstationen-leben>

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

Megoldásként van, ahol több lehetőséget is megadunk. Ezeken kívül elfogadhatók azok a változatok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel. A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

0. *ein Straßenbahnmuseum*

1. ehrenamtlich

2. (die) Pferdebahn

3. 1975

4. auf Holzbänken / nebeneinander

5. (Der Fahrer sollte) stehen bleiben.

6. durch den Gang gehen / Fahrgeld einnehmen / Fahrscheine verkaufen (*Egy elég.*)

7. im Freien / vorne auf einer Plattform

8. ein (Pelz)mantel / ein Pelz / (Filz)stiefel (*Egy elég.*)

2.

Megoldásként csak 6 X-et lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges X-ért le kell vonni egy pontot. Tehát a következők szerint kell eljárni:

- Számolja meg, hogy összesen hány X-et írt be a vizsgázó! Ha 6-nál többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet!
- Ellenőrizze, hogy a megfelelő itemek megoldása helyes-e!
- A végső pontszámot úgy kapja meg, hogy a jó itemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot.
- A feladatra adott végső pontszám nem lehet negatív szám. Ebben az esetben 0 pontot kell adni.

Figyelem! Amennyiben a vizsgázó mindegyik négyzetbe X-et tett, akkor a feladat nem kerül javításra, pontszáma 0 pont lesz.

0.	X	wie viele deutsche Kinder ein Handy haben,
		wie viel deutsche Kinder an einem Tag telefonieren,
9.	X	bis zu welchem Alter ein Kind kein Handy braucht,
		was für ein Smartphone am besten für Kinder ist,
10.	X	was die Vorteile eines Notfallhandys sind,
		wo ein Notfallhandy zu kaufen ist,
11.	X	wozu die älteren, die 11- bis 14-Jährigen, ein Handy benutzen,
12.	X	warum Eltern die Handybenutzung der größeren Kinder kontrollieren sollen,
		wie viele Schulden Jugendliche durch das Handy machen,
13.	X	warum ein billiges Einsteigerhandy nicht empfehlenswert ist,
14.	X	wie sich die Eltern über Kinderhandys informieren können.

3.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

- 0. A
- 15. A
- 16. B
- 17. A
- 18. A
- 19. B
- 20. B
- 21. B

SZÖVEGEK

A transzkripció megegyezik az elhangzó autentikus szöveggel, megtartva az élő beszéd minden jellemzőjét.

Im Straßenbahnmuseum

Wir befinden uns hier im historischen Straßenbahnmuseum Thielenbruch, Köln, und heute werden wir hier sehr viel über Straßenbahnen erfahren.

Wie heißen Sie?

Mein Name ist Hermann Riever. Ich bin seit 1996 hier im Museum ehrenamtlich beschäftigt.

Wie viele Straßenbahnen gibt es hier im Museum? Und was kann man hier entdecken?

Im Museum haben wir 20 Fahrzeuge, und zwar beginnend mit der Pferdebahn über die erste elektrische von 1902, und dann geht es weiter bis zum Stadtbahnwagen aus dem Jahr 1975. Das ist so das letzte Fahrzeug, das wir bekommen haben.

Wir befinden uns hier in einer historischen Bahn von 1902. Und das kann man sich eigentlich gar nicht so gut vorstellen, das ist ganz anders. Hier sind nämlich solche Holzbänke, zwei ganz lange und da saßen dann halt alle nebeneinander. Das ist gar nicht wie heute. Und wenn der Schaffner einmal mit der Glocke gebimmelt hat, hieß das, dass der Fahrer stehen bleiben sollte.

Und wenn er zweimal gebimmelt hat, sollte er weiterfahren. Da ist vorne eine Plattform, da stand der Fahrer und hinten ist eine Plattform, da stand der Schaffner. Und der Schaffner, der ging dann durch den Gang und hat das Fahrgeld eingenommen, hat halt Fahrscheine verkauft.

Aber was hier ganz wichtig ist, vielleicht ist dir das aufgefallen: Der Fahrer hatte einen „klimatisierten Arbeitsraum“. Das heißt, er stand im Freien, egal, ob es regnete, ob es schneite, ob es kalt oder warm war. Er stand im Freien. Allerdings der Betrieb hat ihm im Winter einen Pelzmantel gestiftet und Filzstiefel, denn da wäre er sonst ein Eisklotz geworden.

Danke schön.

Handys für Kinder

Braucht ein Sechsjähriger ein Handy? Es gibt Leute im Freundeskreis, da haben es die Eltern schon so gemacht, aber ich bin da nicht mit dabei, bin damit auch nicht einverstanden. Aber man macht sich natürlich seine Gedanken. Inzwischen hat ja jeder zweite der Sechs- bis 13-Jährigen ein Handy, und natürlich werden wir Eltern mit dem kleinen Vorwurf konfrontiert oder mit der Lösung konfrontiert: „Mensch, Mama und Papa, ja, kauft mir doch ein Handy, dann kann ich immer anrufen, wenn irgendwas ist.“ Und dann kommst du natürlich ins Grübeln und denkst dir, ach Ab wann sollen die Kinder jetzt ein Handy haben? Karsten Schwarz von bayern3 Service-Team. Gibt es irgendeinen groben Richtwert?

„Also man kann wirklich ganz grob sagen, bis 10 muss es nicht sein, danach wird es aber tatsächlich immer schwerer drumrumzukommen. Grundsätzlich kommt es aber immer auf die Umstände an, auch schon bei Grundschulkindern, wenn z. B. jetzt der Schulweg wirklich sehr lang ist, dann kann ein Handy tatsächlich sinnvoll sein. Muss ja nicht gleich das teure Smartphone sein, hier reicht auch erstmal ein buntes Notfallhandy. Da sind ganz bestimmte Nummern eingespeichert, und Ihr Kind kann Sie jederzeit erreichen, mehr aber auch nicht. Und wenn wirklich mal was passiert oder das Kind nicht nach Hause kommt, dann können Sie es über dieses Notfallhandy auch orten.“

Und jetzt werden die Kinder dann älter natürlich, und sag mal so spätestens in der fünften oder sechsten Klasse, da muss ein echtes Handy her, denn „die anderen haben auch eins“, was macht man dann?

„Ja tatsächlich so zwischen 11 und 14 Jahren, da wächst der Wunsch nach dem Handy, die Kids wollen Kurznachrichten an Freunde schicken und Fotos oder Videos anschauen. Für die Eltern heißt das jetzt, im Handy sollten Sonderdienste gesperrt sein, damit das Kind zumindest nicht auf teure Klingelton- oder Spieleabos reinfällt, das geht ganz einfach über den Provider. Ja und ganz wichtig: Früher oder später kommen einfach Schmuddelbilder und Gewaltvideos aufs Handy, die kursieren an den Schulen, sprechen Sie darum schon vorher mit ihrem Kind darüber und sagen Sie ihm, dass es wirklich jederzeit zu Ihnen kommen kann, wenn da was Komisches passiert und dass Sie sicher nicht böse sind.“

So lass die mal 15 sein, bei Jugendlichen also ist das Handy unentbehrlich, es gehört dazu.

„Tja, Telefonieren ist das wenigste, Nachrichten verschicken, Termine organisieren, Spielen und, und, und... wichtig ist hier ein Vertrag, am besten mit Kostenbremse oder mit Flatrate, damit es am Monatsende keine böse Überraschung gibt. Wer jetzt sagt, ach, da kaufe ich meinem Sohn erstmal so ein billiges Einsteigerhandy, der liegt laut Experten falsch, denn diese Handys, die sind schnell veraltet, und schon ein Jahr später muss dann doch ein besseres her.“ Handys bei Kindern, schon jedes zweite Grundschulkind hat ein Mobiltelefon, sollten Sie jetzt da überlegen, ob der Nachwuchs eins braucht, dann können Sie sich natürlich ausführlich im Internet informieren. Wir haben eine Internetseite für Sie gefunden, die heißt handy_in_kinderhand.de, da finden Sie viele weiterführende Informationen.

Riesen der Meere

[...]

Jonas, Hannes, Thea und Josefine sind unterwegs auf den Spuren der Riesen der Meere.

[...]

Mit dem Chef des Ozeaneums persönlich haben sich die jungen Walforscher verabredet. Dr. Harald Benke ist nämlich nicht nur Chef, sondern nebenbei auch noch das wandelnde

Wallexikon des Ozeaneums. Er hat die Tiere viele Jahre lang erforscht, und natürlich auch den Gesang der Buckelwale.

Also, bei den Buckelwalen hatte man früher angenommen, dass die Männchen mit diesen Gesängen die Weibchen anlocken wollten. Mittlerweile hat man festgestellt, dass der Gesang gar nicht dem Weibchen gilt, sondern höchstwahrscheinlich anderen Männchen, um denen zu sagen: „Hey, hau ab, das ist mein Revier.“

„Eins-zu-eins-Riesen-der-Meere“, so heißt der Bereich des Ozeaneums, der sich den Walen widmet. Aus Kunststoff und Styropor nachgebildet, in Farbe und Form verblüffend echt und vor allem lebensgroß. So schweben sie hier, über den Köpfen der Besucher.

- *Thea, wie ist das? Wenn du hier so nach oben guckst, als kleiner Mensch unter diesem Buckelwal, wie fühlt sich das hier gerade an?*

- *Komisch, ich habe Angst, dass der plötzlich runterfällt. [...]*

Es gibt hier keine lebenden Wale zu sehen. Warum denn nicht?

Also, es gibt in keinen Museen lebende Wale, weil die einfach viel zu groß sind. Und wenn man sich hier diesen großen 26 Meter langen Blauwal anschaut, dann versteht man, dass man so einem großen Wal einfach keinen entsprechenden Lebensraum in irgendeinem Museum oder Aquarium schaffen kann. Der Blauwal ist das größte Tier, das überhaupt je auf diesem Planeten gelebt hat. Er ist so schwer, wie 46 Elefanten, wie 2400 Menschen, also keiner bringt so viel Gewicht auf die Waage wie ein Blauwal.

Und noch einen Rekord halten diese Meeresriesen: Blauwale sind auch die lautesten Tiere der Erde. Wenn sie ihre tiefen Seufzer ausstoßen, erzeugen sie ein Geräusch, das so laut ist wie das Düsentriebwerk eines Flugzeuges beim Start.

Ein Blauwal vor der Küste z. B. von Spanien kann sich mit dem Blauwal vor der Küste von England verständigen. Es geht über Hunderte von Kilometern. Das geht nur, weil die Töne so tief sind und so laut sind, dass sie ganz weit im Wasser tragen. [...]

Also, wenn man direkt neben dem Blauwal schwimmen würde, nämlich da, wo der Laut erzeugt wird, dann wäre es schon so, dass man wahrscheinlich einen kleinen Gehörschaden hat, oder mindestens eine Zeit lang als ob man so in einer Disko war und dann nach einer Disko eine Woche lang nicht mehr gut hören kann.

Andere Meeresbewohner übrigens nehmen keinen Schaden davon, denn sie halten ohnehin genügend Abstand. Der Pottwal z. B. der kann auf einen Gehörschaden gut verzichten, denn er ist auf sein Gehör angewiesen. Bis zu 3000 Meter tief taucht der Pottwal, um sein Futter zu finden. Sehen kann er da unten so gut, wie gar nichts. Seine Beute, eine Tintenfischart, findet er auch nicht mit den Augen.

Hauptsächlich findet er die Kalmare, indem er seine Echoortung einsetzt. Und der Pottwal hat eine so große Nase, weil er nämlich ganz laute Sequenzen damit entwickeln kann. Er hat das beste Echoortungssystem im ganzen Tierreich entwickelt.

Und noch jemand verlässt sich lieber auf sein Gehör: der Delfin. Delfine gehören auch zu den Walen und sie haben sogar eine eigene Sprache entwickelt.

Und es geht sogar so weit, dass sie eine eigene Unterschrift sogar entwickelt haben. Das ist wichtig, wenn so eine Delfingruppe jagt, dann muss ja jeder wissen, wo ist wer in der Gruppe gerade, und deswegen geben sie Laute ab, die sagen also: Also hier, ich bin der Delfin Alfa, und der andere Delfin sagt: Hier, ich bin Delfin Beta, ich bin jetzt an der Stelle. Und das kennt man nur von ganz, ganz wenigen Tieren, dass die Tiere selbst wissen, wer bin ich überhaupt.

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 21 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
21	30
20	29
19	27
18	26
17	24
16	23
15	21
14	20
13	19
12	17
11	16

Feladatpont	Vizsgapont
10	14
9	13
8	11
7	10
6	9
5	7
4	6
3	4
2	3
1	1
0	0

Források

1. www.kiraka.de/radio-tipps/kelebek/beitrag/b/leyla-im-strassenbahnmuseum/
2. www.ardmediathek.de/bayern-3/tipps-fuer-verbraucher-bayern-3?documentId=13519502
3. www.kakadu.de/inhalt/8819/text

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szövegheosztól.
2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
3. A dolgozatban a hibákat mind a szövegben, mind a margón jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata kötelező.
4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
5. A helyesírási szabályok legutóbbi módosítása szerint esetenként kétféle alak is elfogadható: pl. kennenlernen (ajánlott írásmód) – kennen lernen (alternatív írásmód). Ld. Duden.
6. Figyelem! A „nullázási szabály” a két feladatban különböző! Amennyiben az elsőfeladatban a Hangnem, az olvasóban keltett benyomás szempont kivételével bármelyik szempont alapján a dolgozat 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. Ha a második feladatban bármelyik szempont alapján 0 pontos a dolgozat, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!

7. Figyelem!

1. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 225 szót**, a *Tartalom* szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

2. feladat:

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 375 szót**, a *Tartalom* szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Felezett feladatpont összesen	10 pont
Vizsgapont összesen	10 pont

- Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3–2/3, az **első feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz 10 vizsgapont szerezhető**. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfele kell kerekíteni. Ebben a vizsgarészben tehát nincsen külön átszámítási táblázat.
- Amennyiben a dolgozat a *Tartalom*, *Szövegalkotás*, *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pont. Figyelem! Ha a dolgozat a Hangnem, az olvasóban keltett benyomás szempont alapján 0 pontos, akkor értékelni kell a többi értékelési szempont alapján.
- Figyelem!** A feladat értékelésében változás történt.
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót, a **Tartalom** szempontra adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.
A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:
A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt van).

Az értékelési szempontok részletes kifejtése***Tartalom***

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs cél(ok)at.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. (A kifejtendő alpontok a szempont mellett zárójelben is szerepelhetnek. A szempontok mellett zárójelben, z. B.-vel közölt, segítségnek szánt ötletek nem számítanak kötelezően kifejtendő alpontnak.) Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér,

de mondatai nem tartalmazzák minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy tizenkettedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontoknál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonyoknak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátoknak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Amennyiben a vizsgázó által **a megadott szövegkezdethez** (megszólítás) **illő** elköszönés és aláírás egyaránt hiányzik, erre a szempontra 0 pont jár. Amennyiben az elköszönés és az aláírás külön-külön helyes ugyan, de egyik sem illik a megadott megszólításhoz, akkor szintén 0 pontot kell adni. E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó formai jegyek számítanak helyesnek.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a vizsgázó egy információkérő levélben (e-mailben, üzenetben) csak információkat közöl, de nem érdeklődik, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Emlékeztetőül néhány példa a helyes megszólításhoz illő elköszönésre:

Helyes megszólítás	Helyes elköszönés
Sehr geehrte Damen und Herren, /!	Mit freundlichen Grüßen
Sehr geehrter Herr ... ,/!	Mit freundlichem Gruß
Sehr geehrte Frau ... ,/!	Freundliche Grüße
Lieber/Liebe....,/!	Mit (den) besten Grüßen
Liebe Freunde ,/!	Mit herzlichen Grüßen
Hallo ,/!	Herzliche / Liebe / Viele Grüße
Hallo Peter / Leute / Freunde ,/!	Herzlich(st)
	Tschüs / Ciao / Bis bald / Servus

Az aláírás akkor helyes, ha az elköszönés alatti sorban van.

Néhány példa a helyes aláírásra:

Péter Szabó / Szabó Péter

Péter / Klasse 10 D

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

Szókincs és kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni. Ha a

vizsgáló egy előjárószt helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgáló által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál.

Javítási jelrendszer

Áttekinthetőbb a javítási jelrendszer, ha az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írjuk.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgáló egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Csak a szükséges formai jegyeket kell a lap jobb oldalán található sávban jelölni a következő betűkkel:

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- Ⓚ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √ K (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

_____ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy:
A vizsgázó mindhárom irányító szempontot csak részben tárgyalta.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat részben valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó legfeljebb csak egy vagy két irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy:
A vizsgázó más témáról írt.   vagy:
A létrehozott szöveg nagyon rövid (60 szó alatt).</p>

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtának és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott. Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás.	A szöveg hangneme néhol következtelenséget mutat. Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. Szükség szerint van helyes aláírás, az elköszönés nem helyes vagy hiányzik.	A szöveg hangneme nem megfelelő. Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. A szükséges formai jegyek (elköszönés és aláírás) nem helyesek vagy hiányoznak.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A formai tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándékának megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándékának megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondat-, alaktan-, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan-, alaktan-, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Vizsgapont	20 pont

Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Figyelem! A feladat értékelésében változás történt.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

A 0 pontos sávban megjelenik az alábbi mondat:

A létrehozott szöveg nagyon rövid (100 szó alatt van).

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában. Egy irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelően részletesnek, ha a vizsgázó legalább két gondolatot fogalmaz meg hozzá. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás

Az emelt szint első feladatánál található részletes útmutatás érvényes ennél a feladatnál is. Azonban a

4–3 és a 2–1 pontos sávoknál a formailag nem megfelelően tagolt szövegeket az alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Javítási jelrendszer

Lásd első feladatánál.

Értékelési skála (2. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz két gondolatot fogalmazott meg. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki, azaz két gondolatot írt hozzájuk. A negyedik szempontot csak részben, vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két-két gondolatot fogalmazott meg) vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben (egy gondolatot írt hozzájuk). A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két gondolatot fogalmazott meg hozzá), vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben (egy-egy gondolatot fogalmazott meg). A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét. A létrehozott szöveg nagyon rövid (100 szó alatt).

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, és/vagy a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.